

Karácsony utáni vasárnap

► Ézs 49,13–16

Fogságból szabadságra

A vasárnap jellege

Immánuel – velünk az Isten. Karácsony elmúltával, az év zárására készülve jó végiggondolni, hogy mi mindenben volt velünk az Úr az év során. A velünk lét az Úr folytonos jelenlétéről biztosít, amit a kijelölt textus is megerősít, a bevezető igéhez hasonlóan: „A hegyek megszűnhetnek, és a halmok meginoghatnak, de hozzád való hűségem nem szűnik meg, és békességem szövetsége nem inog meg – mondja könyörülő Urad.” (Ézs 54,10)

Amit a textusról tudni kell

Ézsaiás könyve a Biblia egyik legkedveltebb könyve, talán a legismertebb a prófétai könyvek közül. A könyvben sok tényanyag található a Kr. e. 700 körüli társadalomról. A próféta amellett, hogy rámutat népe hibáira, bűneire, jelzi azt is, hogy a hívők maradékát Isten mindig meghagyja, hogy munkálkodjon rajtuk keresztül. Ézsaiás minden más prófétánál többet beszélt a nagy királyságról, amely elkövetkezik Izrael számára a Messiás második eljövetelkor. Tárgyalja Izrael bűnének mélységét és Isten dicsőségének, valamint eljövendő országának nagyságát. A könyv szerzője Ézsaiás, Ámóc fia (Ézs 1,1). Az Ézsaiás név jelentése: „Jahve az üdvösség”, „az Úr szabada-

dítása”. Ismereteink szerint valószínűleg Jeruzsálemben lakott, és bejárása volt a királyi udvarba. Mivel királyokkal, államférfiakkal is kapcsolatban volt, és a stílusa is a legelőkelőbb valamennyi próféta közül, arra következtethetünk, hogy előkelő származású férfi volt. Ézsaiás nős volt, felesége is próféta volt (Ézs 8,3). Két fia született, Seár-Jásúb (Ézs 7,3), jelentése: „a maradék megter”, és Mahér-Sálál-Hás-Báz (Ézs 8,3), ami annyit tesz: „Hamar a zsákmányra! Gyorsan a prédára!” A két fiú nevének prófétai jelentése arra utal, hogy fiai keresztül is az Úr üzenetét akarta hirdetni.

Ézs 1,1 szerint négy júdeai király, Uzzijjá (790–739), Jótám (750–732), Áház (735–715) és Ezékiás (715–686) uralkodása alatt működött. Izrael történelmében nagyon küzdelmes évek voltak ezek mind politikailag, mind lelkileg. Izrael északi királysága romlásnak indult politikailag, szellemileg, lelkileg és katonailag, majd végül Kr. e. 722-ben áldozatul esett az Asszír Birodalomnak. Úgy tűnt, hogy Júda déli királysága is összeomlik, és Asszíria bekebelezi, de ellenállt a támadásnak. Ebben a politikai küzdelemben és lelki hanyatlásban lépett a színre Ézsaiás, hogy elmondja üzenetét a Júdában élő népnek: bizzanak Istenben, aki győzelmes királyságot ígért nekik Mózes és Dávid által. Ézsaiás felszólította a népet, hogy ne Egyiptomban vagy bármilyen más idegen hatalomban bizzon, és ne onnan várja a védelmet, mert az Úr az egyetlen védelem, akire szükség van.

Ézs 49,1–52,12: Ezek a fejezetek Isten szolgáját, a Messiást mutatják be három fontos összefüggésben: a pogány népekhez (49,1–50,3), az Atyjához (50,4–11) és népéhez, Izraelhez kapcsolódó viszonyában (51,1–52,12). A szolga azokhoz a nemzetekhez szól, akik nem ismerik Izrael Istenét. A pogányok „messze távoliak” voltak, akiket csak Isten Szolgája tud közel hozni (Ef 2,11–22). Krisztus megerősítette Isten zsidóknak szóló ígéreteit, és kiterjesztette Isten kegyelmét a pogányokra is (Róm 15,8–12). Ebben az üzenetben Isten szolgája kifejti, hogy mit jelent az a szolgálata, amikor fényt hoz a sötétségbe (Ézs 49,1–7), szabadságot ad a foglyoknak (49,8–13), és szeretetet és reményt az elcsüggedteknek (49,14–50,3).

A perikópa megértése

A 49. fejezet három szakaszból áll: Az Úr a népekhez küldi szolgáját (1–6), a hazatérés öröme (7–13), Sion biztatása (14–26).

A próféta a megszemélyesített természetet szólítja fel, az eget, a földet, a hegyeket: ujjongjatok! Ez a נִנְּךָ – a hangos, fennhangon történő, örömből fakadó kiáltozás, vigadozás, rikoltozás. A נִנְּךָ nem csak vigasztalást, hanem együttérzést is jelent. Az Úr együttérez népevel, megvigasztalja őket. Az örvendezés oka tehát, hogy megszánta népét az Úr, és könyörül a segítségre szorulókon.

A 14–16. versben a próféta feljegyezi Izrael és Isten párbeszédét. Sion, vagyis a jeruzsálemi nép úgy érezte, mintha Isten elhagyta volna, mintha az Úr elfeledkezett volna róluk, panasz hangzik a nép ajkáról. De Isten bátorítja népét, hogy természetesen nem hagyta el őket. Ugyanazzal a נִנְּךָ kifejezéssel válaszol, amellyel a nép is megfogalmazza fájdalmát.

Isten az anya és a gyermek kapcsolatához hasonlítja népével való kapcsolatát. De még ha egy édesanya meg is feledkezne csecsemőjéről, az Úr sohasem feledkezik meg Izraelről. Annyira szereti őket, hogy saját markába, tenyerébe metszette,

véste be őket. A régi rómaiak azt mondták, hogy a tenyerünkben lévő két M betű azt jelenti: *emento mori*, emlékezz a halálra. Isten markaiban is vannak metszések az ő szeretetének jeleként. Ez pedig azt jelenti, hogy onnan senki és semmi ki nem ragadhatja övéit.

Lehet, hogy הוֹקֵחַ – a kőfalak most még romosak, de egyszer az Úr által újjá lesznek.

הַתְּמִיד 'szüntelen' – a folytonosságot, folyamatoságot jelenti. Az Isten népe mindig az Úr előtt van. Nincs Isten háta mögötti hely. Az Úr megígéri népének a szabadulást, az új kezdetet, amely már előremutat az Úr Jézusra.

Az igehirdetés felé – vázlat

A fogságban élő ember – elhagyatottság, elveszettség
Ritkán fordul elő, mégis megtörténhet, hogy egy szülő elveszíti a gyermekét, például egy forgalmas bevásárlóközpontban, a nagy karácsonyi vásárlás közepette. A gyermek sír félelmében, de amikor bemondják a nevét, és meghallja, hogy a szülei várják a bejáratnál, örömmel szalad hozzájuk és bújjik szüleikhez, hiszen védelemre talál szülei ölelő karjában.

Isten ígéből megtudhatjuk, hogy az ember is elveszettségben él, Isten nélkül. Ez a születési helyzete, ez a bűn állapota, a bűn fogsága. A fogságban, elveszettségben élő nép szívéből előtör a panasz: „Elhagyt engem az Úr, megfeledkezett rólam az én Uram!”

Az elhagyatottság, a „nem vagyok értékes, nem számítok senkinek” életérzése nem kerül el sem gyermeket, sem felnőttet. Éppen ezért mint valami kapaszkodó jelenik meg sokak számára például a közösségi média, ahol a lájkok begyűjtésével válik valaki fontossá, számontartottá, ha csak néhány percre is.

Az Úr nem feledkezik meg rólunk – gondoskodás
Isten számára értékesek, fontosak vagyunk, éppen úgy, mint saját népe. Még ha egy édesanya

vagy édesapa meg is feledkezne gyermekéről... (Egyszer egy édesapa a téli hidegben kint levegőztette a teraszon a gyermekét, aztán valami teendője akadt a házban, és elfeledkezett a kisbabájáról. Még jó, hogy az édesanya időben haz ért, és a kicsi jól be volt bugyolálva, így nem történt baj.)

Az Úr soha nem feledkezik meg rólunk. Minden körülmény között számontart, velünk van. A fogság, a nyomorúság, a betegség fájdalmában, a legnagyobb mélységben is. Az Úr megmenti, megőrzi gyermekeit a bajok, a nehézségek közepette is.

Az Úr elküldte a Szabadítót – hazatérés

Isten abban mutatta meg szeretetét, hogy kihozta népét a fogságból. Számunkra pedig abban mutatja meg irgalmát, szeretetét, hogy elküldte Fiát a mi megmentésünkre. Hiszen az Úr Jézus azért hagyta el a mennyet, és lett emberré Betlehemben, hogy felnőve a golgotai kereszten elvégezze a szabadítást. A kereszten magára véve bűneinket és elszenvedve a büntetést, tenyerébe véste be nevünket. Mert az ő áldozata személyesen a mi megmentésünkért történt.

Ha mi az ő kezébe tesszük életünket, ott biztos helyen van, mert az ő kezéből senki és semmi ki nem ragadhat. Elkészítette számunkra is a megmenekülést, az üdvösséget, a hazatérés lehetőségét. Ahogyan népének felkínálta a kegyelmet, az újrakezdést, úgy szeretne minket is megajándékozni az ő könyörülő irgalmával és az új étellel.

Jézussal mindig lehet újat kezdeni. Még akkor is, ha az életünk falai most talán kissé romosak. Ha a karácsonyi ünnep nem úgy sikerült, mint terveztük. Bármilyen élethelyzetben legyünk is, az Úr azt ígéri: „...szüntelenül előttem vannak falaid.” Vagyis előtte van a teljes életünk, és ennek ellenére, hogy látja, olykor talán a mi szívünkben is felfakad a kétségbeesés, a hitelenség: „Elhagyott engem az Úr...”, ő mégis bátorít és vigasztal, és nem mond le rólunk.

A szabadítás következménye az örvendező élet

– ujjongás, örvendezés

Aki átéli az Úr szabadítását, az Úr mentő szeretetét, annak a szíve megtelik hálával, és ezt nem tudja magában tartani, háladalba kezd, és ez a hála, ez az öröm áthatja teljes életét. Amikor végiggondoljuk, hogy milyen nagy csoda, hogy a teremtető és mindenható Isten szóba áll velem, terve van az életemmel, meg akar menteni, bűnbocsánattal szeretne megajándékozni, az áldásában akar részesíteni, akkor erre nem lehet más válaszunk, mint az öröm és a hála. A karácsonyi ünnep elmúltával, az év végéhez közeledve gondoljuk át, mi mindennel ajándékozott meg az Úr ebben az évben!

Hogyan tapasztaltuk meg az ő jelenlétét, szabadítását? Miből vezetett ki? Mit bocsátott meg? Miben újított meg? Ha mindezeket végiggondoljuk, egészen bizonyos, hogy örömmre és hálára indul a szívünk.

A világnak nagy szüksége van az Úr jelenlétében élő, őt képviselő, örvendező szívű hívőkre. Akik megvallják, felvállalják, hogy milyen csodálatos az Úr Jézussal élni.

További javaslatok az istentisztelethez

Énekek

EÉ 165, 399

Lekció

Gal 4,1–7; Lk 2,33–40

Illusztráció

TÖRTÉNET

A vonat lassan dőcög a hegyek között. Mindenütt örvendező arcok, csak az egyik fülkében ül egy fiatal férfi, szomorú tekintettel. Idősebb útítársa beszélgetést kezdeményez az időjárásról. A fiatalabb beszélni kezd, de nem az időjárásról, hanem saját életéről.

– Igen hosszú ideig börtönben ültem, éveken át. Most szabadultam, hazafelé tartok. Milyen szégyent hoztam a családomra! Egyszer sem látogattak meg a hosszú évek alatt, és levelet is csak ritkán írtak. Nem veszem rossz néven, eljátszottam a szeretetüket. De remélem, megbocsátottak! Ó, mennyire utálom eddigi életemet, és mennyire bánok mindent! – izgatottan rejti tenyerébe az arcát.

Azután folytatja:

– Azért, hogy a szüleim helyzetét megkönnyítsem, levélben azt javasoltam, hogy adjanak jelet. Egy jelet, melyről azonnal láthatom, amikor a vonat elhalad az udvarunk mellett, hogy miként érzek irántam. Azt írtam nekik, hogy ha megbocsátottak, akkor kössenek egy fehér szalagot a sínék melletti almafára. Ha azonban nem akarják, hogy hazatérjek, akkor semmit ne csináljanak. Ebben az esetben fennmaradok a vonaton, és utazom tovább.

A fiatalember izgatottsága szemmel láthatóan nő. Ahogy közeledik a vonat otthonához, izgalma annyira elviselhetetlenné válik, hogy már nem képes kinézni az ablakon.

– Nemsokára jön egy kis híd, azután a sorompó és azután... És azután...

Útitársa gyorsan helyet cserél vele, és megígéri neki, hogy figyeli a nagy almafát. Alighogy ez megtörtént, kezét a fiatalember karjára teszi.

– Ott van! – Ezt már csak suttogni tudja, mert a hangja elcsuklik, és hirtelen könnyek gyűlnek a szemébe. – Minden rendben! Az egész fa tele van fehér szalagokkal.

Ebben a pillanatban eltűnik minden keserűség, minden gond, minden félelem. Mindketten úgy érzik, csodát éltek át.

Mert az atyai házban várják a tékozló fiút. Az Atya számunkra is elkészítette a szabadulás útját Jézusban, általa mi is hazatérhetünk.

Felhasznált irodalom

ECSEDY Aladár 1946. *Ézsaiás. Gyakorlati magyarázat az Ézsaiás próféta könyvéhez*. Magánkiadás, Tahitófalu.

KÖNIG, Friedhelm 2002. *Rólad van szó – most. Rövid, gondolatébresztő történetek*. Evangéliumi Kiadó, Budapest.

MACDONALD, William 2009. *Ószövetségi kommentár*. Evangéliumi Kiadó, Budapest.

MARTIN, John A. 1999. *Ézsaiás könyve*. In: John F. WALVOORD – Roy B. ZUCK (SZERK.): *Ézsaiás–Ezékiel*. Ford. Hargitai Róbert – Köves Gábor. Keresztyén Ismeretterjesztő Alapítvány, Budapest. (*A Biblia ismerete kommentársorozat 4.*)

WIERSBE, Warren W. 1989. *The Bible Exposition Commentary*. David C. Cook.

■ LABOSSÁNE KÓVÁGÓ ANITA